

Förteckning över läkemedel för rökavvänjning

För snusavvänjning saknas ännu så länge tydlig evidens för att rekommendera läkemedel. Viss evidens finns för vareniklin (Champix) och erfarenheten är att många har haft nytta av nikotinläkemedel för att lindra nikotinabstinensen.

Produkt	Dosering	Behandlingsperiod	Vanliga biverkningar	Positivt	Negativt	Övrigt
Nikotinplåster – 24 tim plåster 21, 14 och 7 mg – 16 tim plåster 2,5, 15, 10 mg	< 20 cig./dag – start med 15/14/10 mg. > 20 cig./dag – start med 25/21 mg.	Individuellt, normalt 2–3 månader inklusive nedtrappning.	Hudreaktioner. 24-tim-plåstret kan ge sömnstörningar/ livliga drömmar.	Enkelt att använda. Jämn tillförsel av nikotin. 24-tim-plåstret ger hjälp med morgonroksuget 16-tim plåster lämplig till den som inte röker nattetid. Låg tillvänningsrisk.	Stillar inte det orala behovet.	Placera plåstret på ett nytt ställe varje dag. Kan kombineras med snabbverkande nikotinläkemedel.
Nikotin-tuggummi 1,5 mg, 2 mg, 3 mg, och 4 mg	< 20 cig./dag – 1,5 eller 2 mg. > 20 cig./dag – 3 mg eller 4 mg. 8–12 tuggummin/dygn.	Individuellt, minst 3 månader därefter gradvis nedtrappning. Max 12 månader.	Irritation i mun och hals, hicka, magbesvär vid fel tuggteknik.	Enkelt att korrigera dosen. Ger snabb lindring i svåra situationer. Minskar hungersug, kan förebygga smååtande. Utan vanligt socker.	Svår tuggteknik. Ömhet i käkleder, kan få små i tänderna. Användning längre tid än 12 månader förekommer men det är ovanligt.	Vikrigt med rätt tuggteknik; skall tuggas långsamt med pauser i tuggandet.
Nikotin-sublingual-tablett 2 mg	< 20 cig./dag – 2 mg. > 20 cig./dag – 2x2 mg. 8–12 tabletter/dygn.	Individuellt, minst 2–3 månader därefter gradvis nedtrappning. Max 6 månader.	Irritation i mun och hals.	Ger snabb lindring i svåra situationer. Diskret. Enkel att använda. Få biverkningar. Minskar hungersug.	Svald tablett ger sämre effekt.	
Nikotin-sugrablett 1, 2 och 4 mg	> 20 cig./dag – 1/2 mg. > 20 cig./dag – 2/4 mg. 8–12 tabletter/dygn.	Individuellt, minst 3 månader därefter gradvis nedtrappning. Max 6 månader.	Irritation i mun och hals, hicka.	Ger snabb lindring i svåra situationer. Enkel att använda.	Patienter med tendens till halsbränna kan uppleva besvär.	Vikrigt med rätt sugteknik; tablettens ska vila i munnen mellan varven.
Nikotin-inhalator 10 mg/flugg	Laddas med nikotinpluggar 4–12 doser/dygn.	Individuellt, minst 3 månader därefter nedtrappning Max 6 månader.	Milda lokala reaktioner som hosta och irritation i mun och svalg.	Hjälper till att minska saknaden av att hålla något i handen och lindra sugbehovet. Enkel att dosera.	Sämrre effekt vid kyla.	
Nikotin-munhålespray 1 mg	1–2 sprayningar varje/ varannan timme mellan kinden och tänderna, skifta kind. 8–12 sprayningar/dag.	Individuellt, normalt 3 månader därefter nedtrappning. Max 6 månader.	Irritation i mun och hals under de första veckorna.	Något snabbare effekt än övriga nikotinprodukter som används oralt.		
Munhålepulver 2 mg, 4 mg	1 påse varannan timme läggs under överläppen i ca 30 minuter: Flytta runt påsen med tungan. 8–12 påsar/dag.	Individuellt, normalt 3 månader därefter nedtrappning.	Irritation i mun och hals under de första veckorna.		Lämpligast för snusare.	
Vareniklin (Champix) 0,5 mg och 1 mg.	Behandling påbörjas då patienten röker. Röksropp planeras 1–2 veckor efter påbörjad vareniklinbehandling. Rekommenderad dos är 1 mg x 2 efter 1 veckas titrering. Titrering: Dag 1–3; 0,5 mg x 1 Dag 4–7; 0,5 mg x 2 Dag 8–behandlingsslut: 1 mg x 2.	12 veckor. En extra 12-veckors-behandling med 1 mg x 2 kan övervägas.	Illamående.	Minskar lusten att röka. Påverkar inte cytotrom P450. Ingen känd interaktion med andra läkemedel. Viss evidens finns för att läkemedlet kan användas vid snusavvänjning.	Biverkan illamående. Bör tas med mat. Behandlingen ska avbrytas om agitation, nedsämndhet eller förändringar av patientens beteende av betydelse observeras (se FASS). Har ett biverkningspektrum som man ska ha i åtanke om man forskriver det till psykiskt sköra personer (se FASS).	Receptbelägt. Andrahandsmedel. Ingår i högkostnadskyddet om det ges tillsammans med motvrande stöd.
Bupropion (Zyban, Bupropion Paranova) 150 mg.	Behandling påbörjas då patienten röker, röksropp planeras 1–2 veckor efter påbörjad bupropionbehandling. 150 mg 1x1 i 6 dagar. Fro.m, dag 7 150 mg x 2 (ej över 300 mg/dygn). 8 timmar mellan doserna.	7–9 veckor.	Insomningsproblem, illamående och muntorrhet. Der finns även rapporter om krampar.	Minskar lusten att röka. Om full dos ger biverkan kan enbart morgondos ge tillräcklig behandlingseffekt.	För att minska sömnpromblem ta inte kvalitetsdoserna för sent. Har ett biverkningspektrum som man ska ha i åtanke om man forskriver det till psykiskt sköra personer (se FASS).	Receptbelägt. Andrahandsmedel. Ingår i högkostnadskyddet om det ges tillsammans med motvrande stöd.